UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia sumit[ur] ex r[ati]one p[er]sonal[i] co[n]dit[i]o[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

aſſignat̄ cōiter ex pctō originali. ſed ſupponit̄ cōiter q̄ chr̄s fuit ita pfect⁹ mediator reſpectu ipi⁹ marie q̄ eam p̄ſeruauit ab oi pctō actuali. ḡ ꝛ ab origiali. Itē pctm̄ originale magꝫ viciat ꝛ inficit pſonā q̄ȝ pctm̄ veniale: q2 nō p̄t pctm̄ originale ſtare cum gr̄a. veniale autē bn̄ ſtat cū gr̄a. ſed voluit fili⁹ dī (vt s̄. ponit̄) p̄ſeruare matrē ſuam a pctō veniali / vt eius puritas ſeruaret̄. ḡ a fortiori etiā ab originali.

Tertio declarāda ē difficultaſ notabilis ſatiſfactiua ſolutio. Et p̄cipue h̄ notabim⁹ circa p̄dicta triplicē difficultatem.

Prima ſumit̄ ex rōne naturalis ꝓpagationis.

Scd̄a ſumit̄ ex rōne penalis inflictionis.

Tertia ſumit̄ ex rōne pſonal̄ cōditōis.

Prima igitur difficultas

ſumit̄ ex rōne naturalis ꝓpagationis. quia ꝟgo btā fuit ꝓpagata naturalr̄ / lege cōi aliorū. ſed rōne natural̄ ꝓpagatiōis a primis parētib⁹ ꝯtrahit̄ pctm̄ originale. ḡ ipa contraxit pctm̄ originale. Et pōt hec rō ꝯfirmari p auctoritates. q2 Ro. v. dr̄. Oēs in adā peccauerūt. et n̄ niſi q2 fuerūt in eo ſm̄ rōnē ſemialē. Hoc modo aūt fuit in eo beata ꝟgo. Itē Aug. ſup illud Jo. Ecce agn⁹ dei ꝛc. ſolus innocēs: quia nō ſic venit ſcꝫ ſm̄ cōem ꝓpagationē. Rn̄ſio ſm̄ Sco. vbi s̄. Quilibet fili⁹ ade naturalr̄ eſt debitor origialis iuſticie: et ex demerito ade caret ea. et ideo oīs talis hꝫ vnde ꝯtrahat originale peccatū. ſed ſi alicui in p̄mo iſtāti creatiōis anīe det̄ gr̄a: ille lꝫ careat originali iuſticia: nunq̄ȝ tn̄ eſt debitor ei⁹. q2 merito alteri⁹ p̄uenientis pctm̄ dat̄ ſibi gr̄a q̄ equalet illi iuſticie q̄ntū ad acceptationē diuinā: imo excedit. Quantū eſt igit̄ ex ſe q̄libet hr̄et pctm̄ originale / niſi ali⁹ p̄ueniret meredo. Et ita dicendū q̄ oēs ꝓpagati naturalr̄ ab adā ſunt pctōres. hoc eſt ex modo q̄ hn̄t naturā ab adā / haberēt vn̄ carerent iuſticia debita: niſi eis aliūde conferat̄. ſed ſicut poteſt de⁹ poſt p̄mū inſtās ꝯferre grām: ita p̄t ꝛ in p̄mo inſtanti. Hec ſco. Unde patet q̄ licꝫ btā ꝟgo fuerit cōcepta in peccato originali radicaliter: hoc eſt q̄ntū ē ex modo ſue ꝯceptionis: nō tn̄ formaliter ꝛ actualiter. Contraxit ergo peccatuꝫ originale de iure ſcꝫ cōi: ſed non de facto.

Secūda difficultas ſumi-

mit̄ rōne penalis afflictionis. Nā ꝟgo beata habuit penas cōes nature humane: vt ſitim: famē: mortē ꝛ hmōi: q̄ infligunt̄ nobis ꝓp̄t pctm̄ originale: nec erāt in ea voluntarie aſſumpte. q2 nō erat redēptrix vl̄ reparatrix nr̄a. al̄as nō fuiſſet fili⁹ redēptor oīm generalr̄. Rn̄ſio ſm̄ Scot. vbi s̄. Rō iſta nō ꝯcludit. q2 poteſt mediator recōciliare aliquē vt auferant̄ ab eo pene ſibi inutiles / et relinquat̄ in penis ſibi vtilibus. originalis aūt culpa non fuiſſet vtilis marie pene. tn̄ tp̄ales fuerunt vtiles: quia eis meruit. Hec Sco. Poſſum⁹ itaq̄ȝ dicere q̄ ꝟgo btā nō fuit exempta a penis tp̄alib⁹ ꝓp̄t triplicē cauſam. Primo ꝓpter ipſi⁹ ꝟgis vtilitatē: vt patet ex dictis. Un̄ dicūt aliq̄ virginē beatā a morte tp̄ali nō fuiſſe exemptā ad maiorē cumulū meritoꝝ eius. quia vt dr̄ Aug. xiij. de ciui. dei. Quid p̄cioſi⁹ q̄ȝ mors p quam fit vt etiam oīa delicta deleant̄ et merita cumulati⁹ augeant̄: pſalmiſta dicente. Precioſa in conſpectu domini mors ſanctoꝝ eius. Secūdo propter dei veritatem: dī. Ps̄. q̄ vniuerſe vie dn̄i miſericordia ꝛ veritas. In virgine igit̄ voluit deus exercere miſericordiā p̄ſeruando ab originali culpa: et iuſticiā / relinquendo eam ſubiectaꝫ penis originalis peccati. q̄a miſericordia non expellit iuſticiā: dicente Ps̄. Miſcōia ꝛ veritas obuiauerunt ſibi: iuſticia ꝛ pax oſculate ſunt. Tertio ꝓp̄t filij p̄uilegioſaꝫ dignitatem. hoc eīm ita factum eſt ne videret̄ ꝟgo maiori dotata p̄uilegio q̄ȝ chr̄s redēptor nr̄ q̄ nullū pctm̄ habuit: et tamen pro ſalute humani generꝫ mortuus eſt.

Tertia difficl̄tas ſumitur

ex ratione pſonalis conditionis. quia virgo beata prius naturaliter fuit pſona ꝛ filia Ade q̄ȝ habuit gratiam. In illo ergo priori tenebatur ad iuſticiam originaleꝫ quia naturalis filia ade: et non habebat eam. ergo ꝯtraxit peccatum originale. Et confirmatur: quia in illo priori nature nō fuit iuſta: ergo fuit iniuſta vel non iuſta: ex. ij. peri her. Reſponſio ſm̄ Scotum vbi ſup. Conſequentia non valet. quia ſm̄ il-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

iã pmitatē nature natura aie ita naturalit̄
pceſſit puationem iuſticie ſic ipaꝫ iuſticiaꝫ
ꝫō ſic illo pori non habuit iuſticiā ſic nec
puationē iuſticie. Sꝫ inde pōt inferri ꝙ ō
rōne nature q̄ eſt fundamentū filiationis
ade nec in ea includit̄ iuſticia nec eiꝰ caren-
tia: qō ꝯcedo. Etſi dicas ꝙ ipa prius na-
turaliter fuit carens iuſticia ꝗ̄ hñs eā. Di
co ꝙ hoc prius natura nunꝗ̄ ineſt ſibi ſed
tm̄ ineſſet ſi cā extrinſeca non impediret et
poneret eiꝰ oppoſitū in eſſe. Oñ em̄ eſt or-
do nature int̄ puatiue oppoſita ꝑ compa-
tionē ad tertiū non eſt niſi qꝛ hoc ineſſet ſi
aliud nō impediret. Uel eſt prioritas in in-
tellectu qꝛ ſcꝫ iſtud pus intelligit̄ vt puatū
Et ad ꝯfirmationē dicendum ꝙ talis ꝯſe
quentia non valet i pdicatis cōpoſitis. vt
non ē albū lignū: ḡ eſt nō albū lignū. Ita
hic. Non ē iuſta in pmo iſtanti. i. rōne ſui:
ḡ eſt non iuſta: non ſequit̄ qꝛ neutrū eoruꝫ
eſſentialit̄ includit. Etſi arguas, in primo
inſtanti nature vere intelligit̄ nō iuſta. Di
cō ꝙ non, ſꝫ vere non intelligit̄ iuſta quia
abſtrahentiū nō eſt mendaciū. ij. phyſicoꝝ
Hec Sco. qō intelligit̄ de abſtractione p
ciſiua ꝛ nō de diuiſiua. Sed reſtat dubiuꝫ
cū ꝟgo btā fuerit in ſua ꝯceptiōe ſctā quō
differt mundicia ꝯceptiōis ꝟginis a mun
dicia ꝯceptiōis chri. Uident̄ em̄ eē eq̄les
Rñſio. Satis patet ex dictꝫ magna inter
eas differentia qꝛ maria ex mō ſue cōcepti
onis incurriſſet pctm̄ originale niſi fuiſſet
ſpāli puilegio pſeruata. Chrs ꝟo nō indi-
guit tali pſeruatione ſed ex mō ſue ꝯcepti
onis ſanctiſſimꝰ ꝛ mūdiſſimꝰ fuit. Maria
igit̄ indiguit gr̄a redemptiōis q̄ fuit puen
ta nō aūt chrs Etſi arguas. Si virgo ma
ria indiguit gr̄a redēptionis aut indiguit
qñ fuit: aut añꝗ̄ eſſet. Non ſcōm qꝛ indi-
gētia in aliq̊ pſupponit illud: ḡ qñ fuit: et
ſic aliq̄n habuit defectum gr̄e. Dicenduꝫ
ꝙ indiguit gr̄a dei qñ erat in ſuis cauſis
prime pductiuis vt pueniretur a gr̄a dei.
Uel dicendū ꝙ in ea inſtās indigentie fu
it diſtinctū ab iſtanti gr̄e loq̄ndo de inſtā-
ti nature. Relinquit̄ itaqꝫ ſatis ſufficient̄ de-
claratū ex dictis ꝙ ꝟginis mr̄is dei cōce-
ptio fuit puriſſima atqꝫ ſctiſſima. Et ſic ſin
gularit̄ excellens ꝯceptionē cuiuſlibet al-
teriꝰ hūane pſone q̄ etiā ꝯceptio i mēte di-
uina pceſſit cuiuſlibet alteriꝰ pure creatu-
re pductionem: quēadmodū ſonāt ꝟba ꝓ-
poſita in pſona ipiꝰ ꝟginis: di. Necdū erāt
abyſſi ꝛ ego iā ꝯcepta erā. Hanc igit̄ ꝯce-
ptionē ꝟginis veneremur ꝛ tota mentis
deuotiōe celebremꝰ vt hāc ſacratiſſimā ꝟ-
ginē apud deū patronā ꝛ aduocatā habe-
re ſemꝑ mereamur: Amen

Sequit̄ pbatio ad modū elegās ꝛ ſatis
efficax puritatꝫ imaculate ꝯceptiōis mr̄is
dei ex dictis Reginaldꝫ in ſua ſūma

Puritas ꝟginalis ꝯceptionis pōt
pbari ex trib᷒. vicꝫ
Ex redemptionis nobilitate.
Ex ſacre ſcripture autoritate.
Ex miraculoꝝ claritate.

Primo ex redēptiōis no-

bilitate ſic. Rōnalis creatura int̄ redimen
das dilectiſſima fuit mō nobiliori ꝛ excellē
tiori redēpta. Argumētū ē euidēs. Credē
dū eſt em̄ a ꝟo catholico ꝙ chrs fuit redē
ptor pfectiſſimꝰ ꝛ modū pfectiſſimū redē-
ptiōis ꝛ nobiliſſimū erga dilectiſſimā ma
trē tenuiſſe. Modꝰ aūt redimēdi nobiliſſi
mus ē pſeruare ex gr̄a ſpēali. vt redemptꝰ
nullā pcti maculā incurrat: ſꝫ cū gr̄a alias
ꝑ pctm̄ pmoꝝ parentū amiſſa: merito redi
mentꝫ ad eſſe pdeat ſic in ꝟgine dicimꝰ eē
factū. Et ſi q̄s dicat ꝙ nō eſt poſſibile ꝙ q̄s
redimat̄ niſi priꝰ fuerit captiuꝰ nec ꝑ ꝯñs
q̄s pt a pctō redimi niſi fuerit in pctō. Re
ſpondet̄ ꝙ redēptio nō ſꝑ dic̄ redemptum
fuiſſe actu in pctō vel in carcere ſed tm̄ fu-
it in potētia. ſicut dicimꝰ ꝙ chrus redemit
nos a morte eterna in q̄ morte q̄ eſt que-
dam priuatio ſempiterna nūꝗ̄ fuimꝰ actu
ſed ſolum in potentia. Et iſte modus re-
dimēdi fuit i chro reſpectu generis hūani
qō poterat morte eterna damnari niſi chri
ſtus ipm̄ redemiſſet. Sed alius ē modus
redimēdi nobilior. ſ. a peccato ꝛ morte eter
na quali modo glorioſa virgo fuit redem-
pta ꝛ ſm̄ hunc modū chriſtus fuit perfe-
fectiſſimꝰ redemptor. Nam nobilius ē cu-
ſtodire vel retinere aliquē ne cadat in lutū
ꝗ̄ poſt caſū a luto illū releuare. iſte igit̄ mo
dus redimēdi nobiliſſimꝰ maxīe debuit eē
in dei mr̄e ſuꝑ oēs creaturas dilectiſſima.
Et ad idē alia adducet̄ rō tal̄. Spūſſctūs
dei mr̄eꝫ ab oi pctō veniali pſeruat. ergo ꝛ